

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Čj.: 085 304/99-5023
Signatura: bh3cs101

Oblastní pracoviště č. 8.
Okresní pracoviště Semily

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Škola: ZŠ Lučany nad Nisou, čp. 420, 468 71 Lučany nad Nisou

Identifikátor ředitelství: 600 078 451 **IZO:** 102 177 252

Ředitelka školy: Věra Krutská

Zřizovatel: obec Lučany nad Nisou

Příslušný školský úřad: ŠÚ Jablonec nad Nisou

Termín inspekce: 18. března 1999, 22. března 1999

Inspektoři: Mgr. Pavel Antoš, Mgr. Jaroslav Vrána

Předmět inspekce: Posouzení činnosti školy ve vybraných částech dle § 18 odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
Podmínky a průběh vzdělávání

Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá: Třídní knihy, tematické plány vyučujících, rozvrhy hodin, výroční zpráva školy, hospitační záznamy inspektorů

ZJIŠTĚNÉ SKUTEČNOSTI A JEJICH HODNOCENÍ

1. Hodnocení materiálně-technických podmínek výchovně vzdělávací činnosti

Základní škola v Lučanech nad Nisou je umístěna ve třech budovách, které se nacházejí ve středu obce v okruhu cca 200 metrů. Na hodiny tělesné výchovy docházejí žáci do místní sokolovny, která je majetkem obecního úřadu.

V hlavní budově školy čp. 420 je umístěno ředitelství, sborovna a celý druhý stupeň. V přízemí se nacházejí šatny, dílny, školní cvičná kuchyňka, která zároveň slouží jako kabinet dějepisu, zeměpisu a přírodopisu. Dále je sem situována osmá třída (sloužící zároveň jako učebna hudební výchovy), kabinet chemie a výtvarné výchovy. V prvním patře jsou umístěny zbývající třídy II. stupně, ředitelna, sborovna a kabinet matematiky a fyziky. Ve druhém patře je byt pro školníka, sklad nábytku a učebnic a archiv dokumentace posledních tří let. Vybavení pomůckami, učebnicemi i publikacemi v žákovské a učitelské knihovně je dobré.

V budově čp. 630 jsou umístěny tři třídy I. stupně, sborovna se žákovskou knihovnou a byt ředitelky školy. Kabinet I. stupně, učebnice a archiv jsou umístěny v půdních prostorách. Jako prostorově nevyhovující je učebna IV. třídy s 21 žáky. Tyto méně vhodné materiální podmínky pro výuku v této budově se škola snaží kompenzovat pobytem žáků venku o velké a polední přestávce.

V budově čp. 670 se nachází I. a II. třída. První třída slouží zároveň jako školní družina. V přízemí jsou šatny a školní jídelna, kterou škola využívá společně s mateřskou školou. K budově náleží rozlehlá zahrada, která je rovněž užívána společně s MŠ.

Vybavení školy pomůckami a didaktickou technikou je na standardní úrovni. K dispozici jsou dvě televize a videa, několik magnetofonů, gramofonia, meotary, kopírka a dva počítače. Funkčně se užívá video, kdy má škola předplaceno zapůjčování videokazet v audiovizuálním středisku v Jablonci nad Nisou zejména pro zeměpis, dějepis a předměty výchovného charakteru. Všechny pomůcky jsou rovnoměrně rozděleny do jednotlivých budov.

Materiálně-technické podmínky pro výuku hodnotí inspekce jako průměrné.

2. Hodnocení psychohygienických podmínek

Současný stav, kdy se provoz školy odehrává ve třech budovách, nemůže mít trvalý charakter. Dle vyjádření ředitelky školy by se mělo jednat o dobu maximálně pěti let. Je vypracován projekt přístavby školy, který však z finančních důvodů zatím nemůže být realizován. Jako komplikované se jeví přecházení učitelů na jednotlivé budovy, kdy se těžko dodržují včasné nástupy do hodin, drahý provoz, náročná údržba a potřeba většího počtu provozních zaměstnanců. Zcela nevyhovující jsou prostorové podmínky v učebně IV. třídy. Jako přínosem je pak malý počet žáků v jedné budově stejné věkové skupiny, kdy škola nemá žádné problémy se šikanou.

Vyučování začíná v 8:00 hodin, hlavní přestávka je dvacetiminutová, přestávka na oběd trvá 45 minut. Rozvrh hodin a skladba vyučovacích předmětů v jednotlivých dnech respektují psychohygienické požadavky žáků i vyučujících a jsou v souladu s vyhláškou MŠMT ČR č. 291/1991 Sb., o základní škole v platném znění. Pitný režim je zajištěn ve všech budovách. Prostory těchto budov jsou čisté, esteticky upravené a vyzdobeny jsou žakovskými pracemi vysoké výtvarné úrovně. Vyhovující jsou i sociální zařízení.

Vzhledem k netypickým podmínkám výuky je psychohygienu žáků i vyučujících zajištěna vedením školy dobrým způsobem a inspekce ji hodnotí jako průměrnou.

3. Hodnocení personálních podmínek

Škola je plně organizovaná s devíti ročníky v devíti třídách. K 1. září 1998 vykazovala škola 170 žáků s průměrem na třídu 18,8 žáků. Výuku zajišťuje 11 učitelů a jedna vychovatelka školní družiny s plnou kvalifikací. Pedagogický sbor je stabilizován, praxe jednotlivých učitelů se pohybuje od čtyř do 41 let. Pedagogická a odborná způsobilost však není optimální. Na I. stupni vyučují dvě učitelky bez potřebné kvalifikace (VŠ pedagogika volného času a předškol. věku) a na II. stupni jedna vyučující (Ing. chemie s ped. minimem). Řada učitelů na II. stupni pak nesplňuje odbornou způsobilost pro výuku cizích jazyků, matematiky, občanské, hudební, výtvarné a rodinné výchovy, pracovních činností, zeměpisu a přírodopisu. Naopak s úplnou odbornou a pedagogickou způsobilostí jsou vyučovány předměty český jazyk, dějepis, fyzika, chemie a tělesná výchova.

Personální podmínky jsou obdobné tomuto typu menších škol a odrážejí skutečnosti vzniklé nařízením vlády č. 68/1997 Sb., kterým se stanoví míra vyučovací povinnosti učitelů. Hodnocení je spíše podprůměrné.

4. Plnění učebních osnov

Škola vyučuje v 1. - 7. ročníku podle vzdělávacího programu Základní škola čj. 16847/96-2 a v 8. - 9. ročníku podle upraveného učebního plánu čj. 18730/91-20. Vyučující mají zpracovány neformální tematické plány učiva pro jednotlivé předměty, které inspekce sledovala (český jazyk a matematika na I. stupni, český jazyk, dějepis a zeměpis na II. stupni). Přesto, že se škola potýká téměř s dvoutýdenním skluzem způsobeným chřipkovými prázdninami, učivo dané osnovami se daří plnit v požadovaném rozsahu.

Učební osnovy zvolených vzdělávacích programů jsou plněny.

5. Hodnocení z hlediska kvality vyučování

Inspekce byla zaměřena na výuku českého jazyka a matematiky na I. stupni, českého jazyka a literatury, dějepisu a zeměpisu na II. stupni.

Český jazyk na I. stupni:

Byly hospitovány čtyři hodiny v I., III., IV. a V. třídě. Všichni vyučující byli na výuku pečlivě připraveni, v některých případech i písemnou formou. Jejich projev byl kultivovaný s důrazem na spisovnou podobu jazyka, kterou vyžadovali i od žáků. Kontrola a hodnocení žáků byly prováděny průběžně, nově probírané učivo bylo vždy uvedeno vhodným motivačním rozhovorem.

Výuka probíhala v esteticky upravených učebnách v uvolněné, ale přátelské atmosféře mezi žáky a vyučujícími. Písemný projev žáků je v nižších ročnících velmi dobrý, ve IV. a V. ročníku již nese stopy individuálnosti. Zvýšenou pozornost je třeba věnovat správnému sezení žáků během psaní, zvláště levákům. Písemné práce procvičovacího charakteru jsou zadávány formou desetiminutovek a kratších diktátů, práce prověřovací pak pravidelně každé čtvrtletí. Domácí úkoly jsou zadávány až po zvládnutí učiva ve škole a slouží hlavně k procvičení látky.

Výuka českého jazyka má spíše nadprůměrnou úroveň.

Matematika na I. stupni:

Tři navštívené hodiny ve II., IV. a V. třídě se nesly ve znamení individuálního přístupu vyučujících k potřebám žáků a probíhaly v uvolněné atmosféře, kde nechyběl vtip a humor. Výuka byla postavena na již dříve získaných matematických znalostech a dovednostech žáků s důrazem na logický úsudek při řešení slovních úloh. V hodině geometrie bylo užito velmi vhodného a účelného metodického postupu při vyvozování přímků a polopřímky. Jako učebnic, se kterými se pracuje zcela neformálně, užívá škola na I. stupni matematiky vydavatelství ALTER.

Pravidelně jsou zadávány procvičovací a prověřovací příklady a domácí cvičení.

Sešity jsou vyučujícími řádně kontrolovány, ve vyšších ročnících I. stupně je již ovšem patrná nižší úroveň grafického projevu některých žáků.

Úroveň matematiky na I. stupni je podle sledovaných hodin spíše nadprůměrná.

Český jazyk a literatura na II. stupni:

Hodiny ve třídách VI., VII. a IX. byly paní učitelkou dobře připraveny. Žáci byli přiměřeně vytíženi za častého střídáním rozmanitých druhů činností. Zařazeny byly pravidelné procvičovací pětiminutovky s výskytem obtížných gramatických jevů a s následným slovním zdůvodněním. V hodině literární výchovy byly nejprve zopakovány

důležité momenty předchozí četby a po přečtení nového textu vyučující vysvětlila neznámá slova. Žáci četli s porozuměním, při reprodukci prokazovali schopnost vlastního názoru s využitím poměrně bohaté slovní zásoby. Užito bylo i ukázky textu prostřednictvím gramofonové desky.

Žákovské sešity jsou opravovány pravidelně a je v nich patrná snaha o přiměřený grafický projev, který je však u některých chlapců v VIII. a IX. ročníku výrazně slabší.

Hospitované hodiny českého jazyka na II. stupni hodnotí inspekce spíše nadprůměrně.

Zeměpis, dějepis:

Hospitovány byly dvě hodiny zeměpisu v VI. a VII. třídě a jedna hodina dějepisů v IX. třídě. Sledované vyučovací jednotky byly vedeny v odlehčeném duchu spolupráce a tolerance a byly postaveny na zásadě opakování toho, co již žáci bezpečně znají (upevňování zpětné vazby). Žáci prokázali vesměs velmi dobré geografické i historické souvislosti probírané látky, kdy bylo patrné, že využívání mezipředmětových vztahů společensko vědních předmětů není nahodilé. Žáci byli vedeni k samostatné práci s atlasy (dějepisnými i zeměpisnými) a k vyvozování a pojmenovávání logických souvislostí.

Výklad nové látky probíhal podle obvyklé osnovy a zavedeného způsobu s prezentací rozšiřujícího učiva i nad rámec učebních osnov, což bylo dětmi kladně přijato a dobře zvládnuto. Pro zpestření výuky byl užity křížovky s tajenkou obsahující informaci ve vztahu k probírané látce.

Sešity žáků obsahují stručné, ale funkční zápisy s dobrou grafickou úpravou.

Úroveň výuky zeměpisu a dějepisů je nadprůměrná.

Kvalita vyučování sledovaných předmětů na I. i II. stupni odpovídá velmi pěknému vztahu vyučujících k žákům a vyplývá z jejich svědomitého plnění daných pracovních povinností. Je zřejmá jejich pečlivá příprava na jednotlivé hodiny s využitím vesměs dlouhodobých pedagogických zkušeností.

Kvalitu vyučování sledovaných předmětů na škole hodnotí inspekce jako spíše nadprůměrnou.

6. Hodnocení z hlediska výsledků vyučování

Protože nebyly použity žádné evaluační nástroje, je hodnocení školy z hlediska výsledků učení možno posoudit pouze ze subjektivního hlediska inspektorů v rámci hospitovaných hodin.

Vyučovací jednotky byly uskutečňovány ve velice estetickém prostředí jednotlivých tříd. Žáci se v probíraném učivu vesměs dobře orientovali a pracovali s nasazením a chutí. Nebyli ostýchaví v kontaktu s jednotlivými učiteli, paní ředitelkou ani s inspektory. V hodinách panovala příjemná atmosféra bez jakýchkoli známek stresu, učitelé vedli žáky k logickým formulacím a vlastnímu názoru. V nižších ročnících bylo dbáno na hygienu psaní a správného sezení.

Chování žáků během inspekce bylo zdvořilé a přátelské. Je možno konstatovat, že škola vytváří dobré podmínky pro individuální rozvoj osobnosti svých žáků.

Z hlediska výsledků vyučování dosahuje škola dobrých výsledků a tuto oblast hodnotí inspekce spíše nadprůměrně.

7. Hodnocení dalších aktivit, které významně ovlivňují výchovně vzdělávací činnost

Škola se významně podílí na utváření všeobecné kulturnosti a rozvoji osobnosti svých žáků. Každý měsíc organizuje v průměru čtyři až šest akcí výchovného a vzdělávacího charakteru počínaje sportovními soutěžemi (závody v běhu, šplhu, lyžování), přes návštěvy Městského divadla a kina v Jablonci nad Nisou, Severočeského muzea v Liberci, organizaci besed s různými osobnostmi až po realizaci vlastních divadelních představení v prostorách školy. Čtyřikrát do roka pořádá škola „Dny otevřených dveří“, což je veřejností velmi kladně hodnoceno.

Další aktivity významně ovlivňující výchovně vzdělávací činnost žáků jsou pro tento typ školy neobvyklé a inspekce je hodnotí jako nadprůměrné.

ZÁVĚRY

Škola z hlediska průběhu a výsledků vzdělávání žáků plní dobrým způsobem svoji funkci danou zákonem č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství v platném znění. Vyučovací proces probíhá v dobrých výchovných a vzdělávacích podmínkách. Materiální podmínky vzhledem k užívání tří budov vytvářejí škole poněkud nevýhodnější postavení, neboť se tak komplikují přechody učitelů i žáků na vyučovací hodiny a celkový provoz se značně prodražuje.

Doporučení škoie k další činnosti:

- pokračovat ve výchovně vzdělávacích aktivitách mimo vyučování,
- ve spolupráci se zřizovatelem výhledově řešit přístavbu školy.

razítko

Podpisy inspektorů:

vedoucí týmu Mgr. Pavel Antoř v. r

člen týmu Mgr. Jaroslav Vrána v. r.

V Semilech dne: 12. dubna 1999

Inspekční zprávu jsem převzala dne 14. dubna 1999

razítko

Podpis ředitelky školy Věra Krutská v. r.

Dle § 19 odst. 8 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy - zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Na vědomí

Adresát	Datum předání / odeslání zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel: Obecní úřad Lučany n. Nisou	19. 4. 1999	085 320/99-5023/A
Školský úřad: Jablonec n. Nisou	19. 4. 1999	085 320/99-5023/B

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. ČŠI	Text
15. 4. 1999	111/99	viz příloha